

INFORMATIONSBREV TILL ÄGARKOMMUNERNA

Budget för 2020 har planerats utgående från en 93 %-ig beläggning. Verksamhetens driftskostnader beräknas bli 6,1 % högre än 2019 års budget, från 5.766.877 euro till 6.119.524 euro. De högre driftskostnaderna beror uteslutande på högre personalkostnader. Avgiftsintäkterna beräknas också öka med 14,7 %, från 729.300 euro i 2019 års budget till 836.763 euro i 2020 års budget. Ökningen beror på högre antal klienter och på att klienternas betalningsförmåga sakta, men säkert ökar.

Oasen har under de tre senaste åren upplevt en stor förändring. För tre år sedan stod många platser outnyttjade och personalen minskades. Under de två senaste åren har efterfrågan på institutionsvård stadigt ökat och i nuläget varierar beläggningen från 90 – 100 %. Det finns tider då Oasen måste tillämpa väntetid för att kunna erbjuda medlemskommunerna sina tjänster. Några kommuner, som inte är delägare i förbundet, har tidvis köpt institutionsplatser, men p.g.a. ägarkommunernas behov har klienterna återförts till sina hemkommuner.

Gullåsens och ÅHS-demensavdelnings stängning, ÅHS klinikstatus med fastställd vårdtid tillika med förändringar i populationen visar sig på ett påtagligt sätt. Kommunerna ger de äldre stöd för att kunna bo hemma så länge som möjligt, vilket naturligtvis ska ses positivt, men det leder till att de klienter som inte längre kan skötas hemma utan behöver institutionsvård på Oasen är multisjuka och vårdtunga. Det krävs i de flesta fall två personer vid skötseln och majoriteten av klienter i institutionsvården måste ha hjälp vid ätande.

Ett problem som inte är specifikt för Oasen utan för all äldrevård är tillgången på personal. Det har visat sig mycket svårt att rekrytera närvårdare. Det gäller att utforma Oasen till en arbetsplats där all personal upplever och känner att deras oändligt viktiga arbete värderas och uppskattas. Därutöver behöver hela Åland samla sig för att marknadsföra vårdyrken och på olika sätt verka för att flera söker sig till en utbildning som ger möjlighet att verka inom äldrevården.

Oasen har under 2019 omstrukturerats så att avdelningen Mattas med 22 vårdplatser har delats upp i två så att en avdelning inriktas på demensvård eftersom efterfrågan på vård av minnessjuka ökat och enligt statistik kommer att öka ytterligare. De resterande platserna, 9, riktar sig till klienter som för kortare eller längre tid behöver rehabilitering efter operation eller sjukdom med mål att återvända hem eller till kommunens serviceboende. Den här omorganisationen kommer under 2020 att utvecklas vidare. Avdelningen Pellas med 23 platser har en inriktning mot multisjuka klienter och klienter med stort vårdbehov.

För att möta upp utökat antal klienter och ökat vårdbehov (demensvård samt institutionsvård på Pellas) finns i budget 2020 medel upptagna för 6,26 närvårdare i budget 2020. Utöver detta krävs en personalförstärkning i vårdledningen. Överskötarens arbetsmängd har ökat i och med att antalet klienter och personalstyrkan ökat. Det finns också ett stort behov att utveckla vården genom att stödja kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet. Det krävs resurser för en vårdkoordinator att följa upp, kartlägga och analysera förbättringsarbeten. I nuläget har överskötaren en arbetsbörda som leder till en inte försvarbar övertid och som i förlängningen kan leda till utbrändhet med längre sjukskrivningar. I dagsläget ökar personalen sjukskrivningsdagar och här måste man hitta lösningar för det är i längden inte ekonomiskt försvarbart med så hög sjukfrånvaro. En omorganisering i ledningsfunktionen skulle ge överskötaren möjlighet att koncentrera sig på personalfrågor, avlasta avdelningsskötare så att de har större möjlighet att fokusera på direkt vårdarbete på avdelningarna och inte som nu vara överhopade av vårdadministration. Vårdkoordinatören kunde koncentrera sig på kvalitetsförbättringar och effektiveringsåtgärder.

Vårdkoordinatörn ska även ses som en resurs för medlemskommunerna genom att ge äldreboendes personal möjlighet till kunskaps- och kvalitetsutveckling genom olika former av utbildning.

Styrelsen för Oasen boende- och vårdcenter k.f. har förståelse för kommunernas trängda ekonomiska läge, men ser att ekonomiska resurser måste tillföras för att garantera en försvarlig vårdssituation för de äldre och för att ge vårdpersonalen en arbetssituation som kan hanteras utan sjukskrivningar och personalflykt.